Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
NILS WAHL
prednesené 6. apríla 2017 [1]

Vec C-671/15

Président de l'Autorité de la concurrence
proti
Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE),
Association Comité économique régional agricole fruits et légumes de la région Bretagne (Cerafel),
Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord),
Association des producteurs d'endives de France (APEF),
Section nationale de l'endive (SNE),
Fédération du commerce de l'endive (FCE),
Société Fraileg,
Société Prim'Santerre,
Union des endiviers,
Société Soleil du Nord,
Société France endives,
Société Cambrésis Artois-Picardie endives (CAP'Endives),
Société Marché de Phalempin,
Société Primacoop,
Société Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema),
Société Groupe Perle du Nord,
Société Valois-Fruits,
Ministre de l'Économie, de l'Industrie et du Numérique

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Protisúťažné postupy – Článok 101 ZFEÚ – Uplatniteľnosť – Spoločná organizácia trhov – Organizácie výrobcov – Úlohy týchto organizácií – Postupy spočívajúce v určovaní minimálnych predajných cien, zosúladení množstiev uvedených na trh a výmene strategických informácií – Francúzsky trh s čakankou"

1. Na prvý pohľad sa môže zdať, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) a európska politika hospodárskej súťaže, ktoré sú piliermi európskej integrácie, sú ťažko zlučiteľné. Zatiaľ čo spoločná poľnohospodárska politika, ktorá má napravať nedostatky poľnohospodárskych trhov, na začiatku viedla k zásahom verejnej moci, ktoré sa vyznačovali najmä zavedením systémov výrobných kvót a podpôr pre výrobcov, európska politika hospodárskej súťaže naopak vychádza z myšlienky, že liberalizácia trhov je najlepšou zárukou ekonomickej efektivity a v konečnom dôsledku aj blaha spotrebiteľov. Tieto ťažkosti so zosúladením, na ktoré poukázala právna náuka a ktorými sa Súdny dvor už zaoberal, si vyžadujú presné vymedzenie pôsobnosti „poľnohospodárskej výnimky" zakotvenej v zmluvách, spresnenej sekundárnym právom. Práve to je predmetom prejednávanej veci.

1 Jazyk prednesu: francúzština

2. Prejednávaný návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný v konaní o kasačnom opravnom prostriedku, ktorý podal predseda Autorité de la concurrence (Úrad pre hospodársku súťaž, Francúzsko) proti rozsudku Cour d'appel de Paris (Odvolací súd v Paríži, Francúzsko) z 15. mája 2014, ktorým bolo zmenené rozhodnutie Úradu pre hospodársku súťaž č. 12-D-08 zo 6. marca 2012 o postupoch uskutočnených v odvetví výroby čakanky a obchodovania s ňou (ďalej len „sporné rozhodnutie"). Uvedený úrad týmto rozhodnutím najmä na základe článku 101 ods. 1 ZFEÚ konštatoval existenciu komplexného a nepretržitého kartelu na francúzskom trhu s čakankou, ktorý trval štrnásť rokov a za ktorý uložil sankcie vo výške približne štyroch miliónov eur.

3. Súdny dvor má teda poskytnúť veľmi očakávané vysvetlenia,[2] ktoré majú nielen principiálny význam, ale sú veľmi dôležité aj z praktického hľadiska,[3] týkajúce sa vzťahu medzi európskou právnou úpravou v oblasti SPP a uplatňovaním európskeho práva hospodárskej súťaže. Konkrétne vzniká otázka, či okrem existencie všeobecných výnimiek z uplatňovania európskych pravidiel hospodárskej súťaže, ktoré výslovne stanovuje právna úprava v oblasti spoločnej organizácie trhov (ďalej len „SOT") – pričom v prejednávanom prípade nejde priamo o uplatnenie týchto výnimiek –, treba uznať aj „osobitné výnimky", ktoré implicitne vyplývajú z úloh, ktoré sú podľa európskych právnych predpisov prijatých na základe článku 42 ZFEÚ zverené organizáciám výrobcov (ďalej len „OV") a združeniam organizácií výrobcov (ďalej len „ZOV").

4. Domnievam sa, že odpoveď na túto otázku musí byť podrobne špecifikovaná. Je pravda, že ako vysvetlím ďalej v týchto návrhoch, úlohy zverené kľúčovým aktérom SOT, ktorými sú OV a ZOV, nevyhnutne znamenajú, že určité zosúladené postupy v rámci týchto subjektov, ktoré nepatria do pôsobnosti všeobecných výnimiek stanovených nariadeniami, môžu byť vylúčené z pôsobnosti zákazu protisúťažných kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

5. Toto vylúčenie je založené predovšetkým na prednosti SPP pred politikou hospodárskej súťaže, ktorá bola zakotvená v rozsudku Maizena/Rada[4] a potvrdená v neskoršej judikatúre. Faktom zostáva, že pokiaľ nemá dôjsť k porušeniu požiadavky striktného výkladu výnimiek z uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže, z pôsobnosti uvedeného zákazu nemôžu vybočovať také zosúladené postupy, ktoré vedú k horizontálnemu určovaniu cien, len preto, lebo vo väčšej či menšej miere smerujú k uskutočneniu úloh zverených OV a ZOV, najmä cieľa týkajúceho sa „stabilizácie cien" v rámci SOT. V tomto kontexte bude potrebné vymedziť postupy týchto subjektov, na ktoré sa nevyhnutne vzťahujú tieto úlohy, a postupy, ktoré naopak nemožno automaticky vyňať z pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže.

Právny rámec

Právo Únie

6. Článok 42 ZFEÚ stanovuje, že pravidlá Únie v oblasti hospodárskej súťaže sa vzťahujú na výrobu a obchod s poľnohospodárskymi výrobkami len v rozsahu, aký určí sekundárne právo, a so zreteľom na ciele SPP uvedené v článku 39 ZFEÚ.

2 Pozri najmä *Report of the Agricultural Markets Task Force, „Improving market outcomes"* (Brusel, november 2016) (dostupná na adrese https://ec.europa.eu/agriculture/agri-markets-task-force_sk), v ktorej sa uvádza, že „questions about the precise scope of the possibilities and constraints applying to producer cooperation abound. Ambiguity of rules also risks giving rise to diverging approaches by national competition authorities thereby undermining the internal market" (bod 147).

3 Svedčí o tom relatívne výnimočná skutočnosť, že Európska komisia (sedemnásťkrát za dvanásť rokov) vstúpila do konania vo veci samej ako *amicus curiae* na základe článku 15 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205). V spomenutom ustanovení sa najmä uvádza, že keď si to vyžaduje koherentné uplatňovanie ustanovení Zmluvy týkajúcich sa hospodárskej súťaže, Komisia konajúc z vlastného podnetu môže predložiť písomné pripomienky súdom členských štátov.

4 Rozsudok z 29. októbra 1980, Maizena/Rada (139/79, EU:C:1980:250, bod 23).

7. Pokiaľ ide najmä o odvetvie ovocia a zeleniny, normotvorca Únie prijal ustanovenia sekundárneho práva upravujúce uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže na výrobu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi v rámci nariadenia č. 26[5], ktoré bolo nahradené nariadením (ES) č. 1184/2006[6], ako aj článkami 175 až 182 časti IV nariadenia (ES) č. 1234/2007[7] nazvanej „Pravidlá hospodárskej súťaže“.

8. Čo sa týka konkrétne SOT v odvetví ovocia a zeleniny, doplňujúce ustanovenia sa nachádzajú v článku 20 nariadenia (ES) č. 2200/96[8], ktorý bol nahradený najmä článkom 22 nariadenia (ES) č. 1182/2007[9] a potom článkom 176a nariadenia č. 1234/2007.

Nariadenie č. 26

9. Článok 1 nariadenia č. 26 stanovuje:

„Od účinnosti tohto nariadenia články 85 až 90 zmluvy a ustanovenia, ktoré ich vykonávajú (čo je predmetom [s výhradou – *neoficiálny preklad*] nižšie uvedeného článku 2), platia pre všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článk[u] 85 [ods. 1] a [článku] 86 zmluvy, ktoré sa týkajú výroby alebo obchodu s výrobkami uvedenými v prílohe II zmluvy.“

10. Toto ustanovenie bolo v podstate prebraté do článku 1a nariadenia č. 1184/2006 a neskôr do článku 175 nariadenia č. 1234/2007.

11. Článok 2 nariadenia č. 26 je sformulovaný takto:

„1. Článok 85 [ods. 1] zmluvy sa nevzťahuje na také dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v predchádzajúcom článku, ktoré sú súčasťou národnej trhovej organizácie alebo sú potrebné na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 39 zmluvy. Najmä sa nevzťahuje na dohody, rozhodnutia a postupy farmárov, farmárske združenia alebo združenia takýchto združení, patriace [farmárov, farmárskych združení alebo združení takýchto združení, patriacich – *neoficiálny preklad*] k jednému členskému štátu, ktoré sa týkajú výroby alebo predaja poľnohospodárskych výrobkov, alebo užívania spoločných zariadení na skladovanie, narábanie alebo spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a podľa ktorých neexistuje žiadna povinnosť účtovať rovnaké ceny, pokiaľ však Komisia nezistí, že súťaž je týmto vylúčená, alebo ciele článku 39 zmluvy sú ohrozené.

2. Po konzultácii s členskými štátmi a vypočutí vhodných podnikov alebo združení príslušných podnikov a všetkých ostatných fyzických alebo právnických osôb má Komisia výhradnú právomoc, ktorá je predmetom preskúmania Súdnym dvorom, rozhodnutím, ktoré musí byť zverejnené, určiť, ktoré dohody, rozhodnutia a postupy spĺňajú podmienky uvedené v odseku 1.

3. Komisia vykoná takéto určenie buď z vlastného podnetu, alebo na návrh príslušného orgánu členského štátu alebo zainteresovaného podniku či združenia podnikov.

4. Vo zverejnení sa uvádzajú názvy strán a hlavný obsah rozhodnutia; zohľadňujú sa oprávnené záujmy podnikov pri ochrane ich obchodných tajomstiev.“

5 Nariadenie zo 4. apríla 1962 uplatňujúce určité pravidlá hospodárskej súťaže vo výrobe a obchode s poľnohospodárskymi produktmi (Ú. v. ES 1962, 30, s. 993; Mim. vyd. 03/001, s. 6).

6 Nariadenie Rady z 24. júla 2006, ktorým sa uplatňujú určité pravidlá hospodárskej súťaže na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi (Ú. v. EÚ L 214, 2006, s. 7).

7 Nariadenie Rady z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 299, 2007, s. 1).

8 Nariadenie Rady z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou (Ú. v. ES L 297, 1996, s. 1; Mim. vyd. 03/020, s. 55).

9 Nariadenie Rady z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96 (Ú. v. EÚ L 273, 2007, s. 1).

12. Toto ustanovenie bolo v podstate prebraté do článku 2 nariadenia č. 1184/2006 a neskôr do článku 176 nariadenia č. 1234/2007.

Nariadenie č. 2200/96

13. Článok 11 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia ‚organizácia výrobcu [výrobcov – *neoficiálny preklad*]' označuje akúkoľvek právnickú osobu:

a) ktorá sa vytvorí z vlastnej iniciatívy pestovateľov…

b) ktorej hlavným cieľom je najmä:

(1) zabezpečovanie toho, aby sa výroba plánovala a prispôsobovala dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu;

(2) podporovanie koncentrácie zásob a umiestňovanie na trh tých výrobkov, ktoré vyrobili jej členovia;

(3) znižovanie výrobných nákladov a stabilizácia výrobných cien;

(4) podporovanie používania metód pestovania, výrobných technológií a metód nakladania s odpadom, ktoré neškodia životnému prostrediu, najmä s cieľom ochrany kvality vody, pôdy a rázu krajiny a zachovania a/alebo podpory biodiverzity;

…"

14. Článok 20 ods. 1 až 3 toho istého nariadenia je sformulovaný takto:

„1. Bez dopadu na článok 1 nariadenia č. 26… sa článok 85 [ods. 1] zmluvy nevzťahuje na dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy uznaných medziodvetvových organizácií, ktoré sú určené na zavedenie opatrení, ktoré sú uvedené v článku 19 [ods. 1 písm.] c).

2. Odsek 1 sa uplatní iba za predpokladu, že:

– dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy sa oznámili Komisii a že

– do dvoch mesiacov od prijatia všetkých požadovaných podrobných informácií Komisia nezistí, že dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy nie sú v zhode s pravidlami spoločenstva.

Dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy sa nemôžu uskutočňovať, pokiaľ neuplynie doba uvedená v druhej odrážke prvého pododseku.

3. Dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré:

môžu viesť k rozdeľovaniu trhov v akejkoľvek forme v rámci spoločenstva,

môžu ovplyvniť riadne fungovanie organizácie trhu,

môžu vytvárať obmedzenia hospodárskej súťaže, ktoré nie sú podstatné pri dosahovaní cieľov [s]poločnej poľnohospodárskej politiky, ktorú sledujú opatrenia medziodvetvových organizácií,

znamenajú stanovovanie cien bez toho, aby boli dotknuté opatrenia, ktoré uskutočňujú medziodvetvové organizácie pri uplatňovaní osobitných ustanovení pravidiel spoločenstva,

môžu spôsobovať diskrimináciu alebo vylučovať súťaženie vzhľadom na podstatný podiel príslušných výrobkov, sa v každom prípade vyhlásia za odporujúce pravidlám spoločenstva.“

15. Článok 23 ods. 1 nariadenia č. 2200/96 znie:

„Organizácie výrobcov a ich združenia sa môžu rozhodnúť, že neposkytnú na predaj výrobky vymenované v článku 1 [ods. 2], na ktoré prispievajú [ktoré dodali – *neoficiálny preklad*] ich členovia, a to tak v príslušných množstvách, ako aj lehotách, ktoré pokladajú za vhodné.“

Nariadenie č. 1182/2007

16. Článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007 je v podstate podobný článku 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/96.

Nariadenie č. 1234/2007

17. Článok 122 prvý odsek nariadenia č. 1234/2007 v znení nariadenia (ES) č. 361/2008 [10] stanovoval:

„Členské štáty uznajú organizácie výrobcov, ktoré:

a) združujú výrobcov z jedného z týchto sektorov:

…

iii) ovocia a zeleniny, pokiaľ ide o poľnohospodárov pestujúcich jeden alebo viacero produktov tohto sektoru a/alebo ak sú takéto produkty určené výlučne na spracovanie;

…

b) sa zriadili z podnetu výrobcov;

c) sledujú osobitný cieľ, ktorý môže predovšetkým zahŕňať alebo, pokiaľ ide o sektor ovocia a zeleniny, zahŕňa jeden alebo viaceré z týchto cieľov:

i) zabezpečenie, aby bola výroba plánovaná a prispôsobená dopytu, a to najmä z hľadiska kvality a kvantity;

ii) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov, ktoré vyrobili ich členovia, na trh;

iii) optimalizácia výrobných nákladov a stabilizácia výrobných cien.

…“

10 Nariadenie Rady zo 14. apríla 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 121, 2008, s. 1).

18. Článok 175 tohto nariadenia, zmenený a doplnený nariadením (ES) č. 491/2009[11] bol sformulovaný takto:

„Ak sa v tomto nariadení neustanovuje inak, články 81 až 86 zmluvy a ich vykonávacie ustanovenia sa s výhradou článkov 176 až 177 tohto nariadenia uplatňujú na všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku 81 ods. 1 a článku 82 zmluvy, ktoré sa týkajú výroby výrobkov uvedených v článku 1 ods. 1 písm. a) až k) a písm. m) až u) a v článku 1 ods. 3 tohto nariadenia alebo obchodovania s nimi.“

19. Článok 176 uvedeného nariadenia znel:

„1. Článok 81 ods. 1 zmluvy sa neuplatňuje na dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku 175 tohto nariadenia, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vnútroštátnej organizácie trhu alebo sú potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 33 zmluvy.

Článok 81 ods. 1 zmluvy sa neuplatňuje konkrétne na dohody, rozhodnutia a postupy poľnohospodárov, združení poľnohospodárov alebo združení takýchto združení v jednom členskom štáte, ktoré sa týkajú výroby alebo predaja poľnohospodárskych výrobkov alebo využívania spoločných zariadení na skladovanie, ošetrovanie alebo spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a podľa ktorých neexistuje žiadna povinnosť účtovať rovnaké ceny, pokiaľ Komisia nezistí, že hospodárska súťaž je týmto vylúčená, alebo že ciele článku 33 zmluvy sú ohrozené.

2. Po konzultácii s členskými štátmi a vypočutí príslušných podnikov alebo združení podnikov a všetkých ostatných fyzických alebo právnických osôb, ktoré považuje za vhodné, má Komisia výhradnú právomoc, ktorá podlieha preskúmaniu Súdneho dvora, rozhodnutím, ktoré sa musí uverejniť, stanoviť, ktoré dohody, rozhodnutia a postupy spĺňajú podmienky uvedené v odseku 1.

Komisia takéto stanovenie vykoná buď z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť príslušného orgánu členského štátu, alebo zainteresovaného podniku alebo združenia podnikov.

3. Pri uverejnení rozhodnutia uvedeného v odseku 2 prvom pododseku sa uvedú mená zainteresovaných strán a základný obsah rozhodnutia. Zohľadní sa oprávnený záujem podnikov o ochranu ich obchodných tajomstiev.“

20. Článok 176a toho istého nariadenia stanovoval:

„1. Článok 81 ods. 1 zmluvy sa neuplatňuje na dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy uznaných medziodvetvových organizácií s cieľom vykonávať činnosti uvedené v článku 123 ods. 3 písm. c) tohto nariadenia.

2. Odsek 1 sa uplatňuje iba za predpokladu, že:

a) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy sa oznámili Komisii;

b) Komisia do dvoch mesiacov od prijatia všetkých požadovaných podrobných informácií nezistí, že dohody, rozhodnutia alebo zosúladené postupy nie sú zlučiteľné s pravidlami Spoločenstva.

3. Dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy nesmú nadobudnúť platnosť alebo účinnosť pred uplynutím lehoty uvedenej v odseku 2 písm. b).

11 Nariadenie Rady z 25. mája 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ, L 154, 2009, s. 1).

4. V každom prípade sa za nezlučiteľné s pravidlami Spoločenstva vyhlásia tieto dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy:

a) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu viesť k akejkoľvek forme rozdelenia trhov v rámci Spoločenstva;

b) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť riadne fungovanie organizácie trhov;

c) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu spôsobiť narušenia hospodárskej súťaže, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktoré sleduje činnosť medziodvetvových organizácií;

d) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré znamenajú stanovovanie cien[,] bez toho, aby boli dotknuté činnosti, ktoré uskutočňujú medziodvetvové organizácie pri uplatňovaní osobitných pravidiel Spoločenstva;

e) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu byť diskriminačné alebo môžu obmedziť hospodársku súťaž v súvislosti s podstatnou časťou príslušných výrobkov.

5. Ak po uplynutí dvojmesačnej lehoty uvedenej v odseku 2 písm. b) Komisia zistí, že sa podmienky na uplatňovanie odseku 1 nesplnili, prijme rozhodnutie, v ktorom vyhlási, že na príslušnú dohodu, rozhodnutie alebo zosúladený postup sa uplatňuje článok 81 ods. 1 zmluvy.“

Francúzske právo

21. Článok L.420-1 code de commerce (obchodný zákonník) stanovuje:

„Zosúladené postupy, dohody, výslovné alebo tiché kartely alebo združenia, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok zabránenie, obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže v rámci trhu, sa zakazujú, a to aj vtedy, ak sa realizujú na základe priameho alebo nepriameho sprostredkovania spoločnosťou v rámci skupiny so sídlom mimo Francúzska, najmä ak:

1. obmedzujú prístup iných podnikov na trh alebo ich slobodnú hospodársku súťaž na trhu;

2. bránia stanoveniu cien pôsobením trhu tým, že umelo podporujú rast alebo pokles cien;

3. obmedzujú alebo kontrolujú výrobu, odbyt, investície alebo technický pokrok;

4. rozdeľujú trhy alebo zdroje zásobovania.“

Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

22. Po miestnom zisťovaní a zaistení dokumentov, ktoré 12. apríla 2007 uskutočnili útvary Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes [Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž, ochranu spotrebiteľa a boj proti podvodom, Francúzsko], minister hospodárstva podal na Conseil de la concurrence (Rada pre hospodársku súťaž, Francúzsko) (teraz Autorité de la concurrence, Úrad pre hospodársku súťaž) 11. júla 2008 podnet na preskúmanie potenciálne protisúťažných postupov uskutočnených v odvetví výroby čakanky a obchodovania s ňou.

23. Úrad pre hospodársku súťaž sporným rozhodnutím rozhodol, že APEF, APVE, CELFNORD, CERAFEL, FCE, FNPE, SNE, SAS Groupe Perle du Nord a organizácie výrobcov Cap'Endives, Fraileg, France Endives, Marché de Phalempin, Nord Alliance, Primacoop, Prim'Santerre, Soleil du Nord, Sipema a Valois-Fruits uskutočnili na trhu s čakankou komplexný a nepretržitý kartel zakázaný článkom L.420-1 obchodného zákonníka a článkom 101 ZFEÚ. Podľa Úradu pre hospodársku súťaž tento kartel spočíval v zosúladení cien čakanky prostredníctvom rôznych nástrojov na zosúladenie cien, ktoré mali v jednotlivých obdobiach rôznu podobu – napríklad týždenné oznamovanie minimálnej ceny, stanovenie ústrednej ceny, zavedenie výmennej burzy, stanovenie hraničnej ceny a zneužívanie mechanizmu cien, pri ktorých sa výrobky sťahujú z trhu –, v zosúladení množstiev čakanky uvedených na trh a v systéme výmeny strategických informácií, ktorý slúžil na zavedenie cenovej politiky, pričom cieľom týchto postupov bolo spoločné stanovenie minimálnej predajnej výrobnej ceny čakanky a tieto postupy umožnili výrobcom a viacerým obchodným organizáciám výrobcov zachovávať minimálne predajné ceny, a to počas obdobia, ktoré sa začalo v januári 1998 a ku ňu prijatia sporného rozhodnutia stále trvalo. Uložil im preto peňažné sankcie v celkovej výške 3 970 590 eur.

24. Úrad pre hospodársku súťaž v spornom rozhodnutí najmä odmietol argumentáciu výrobcov, podľa ktorej sa mali predmetné dohody považovať za nevyhnutné na dosiahnutie cieľov SPP z dôvodu, že v prejednávanom prípade sa nemohli uplatniť výnimky stanovené v článku 2 ods. 1 nariadenia č. 1184/2006 a v článku 176 nariadenia č. 1234/2007. Úrad pre hospodársku súťaž tiež konštatoval, že vytýkané postupy prekračovali „rámec oprávnených úloh dotknutých profesijných organizácií" a navyše že OV a ZOV si podľa jeho názoru v plnom rozsahu uvedomovali, že tieto postupy boli protiprávne.

25. Viaceré sankcionované podniky a organizácie podali 6. apríla 2012 na Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž, Francúzsko) žalobu o neplatnosť a subsidiárne žalobu o zmenu sporného rozhodnutia.

26. Uvedený súd rozsudkom z 15. mája 2014 zmenil sporné rozhodnutie, pokiaľ ide o všetky jeho ustanovenia, a vo veci samej rozhodol, že nebolo preukázané, že došlo k porušeniu ustanovení článku L.420-1 obchodného zákonníka a článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž) najmä poznamenal, že nebolo preukázané, že oznamovanie pokynov týkajúcich sa minimálnych cien bolo za každých okolností nevyhnutne a definitívne zakázané, takže nebolo nepochybne preukázané, že dotknuté subjekty prekročili rámec úloh v oblasti stabilizácie cien, ktoré im boli priznané v súlade so zákonom.

27. Predseda Úradu pre hospodársku súťaž napadol uvedený rozsudok kasačným opravným prostriedkom.

28. V rámci tohto konania na Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) predložila Európska komisia na základe článku 15 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 pripomienky. Uviedla v nich, že existujú nielen všeobecné výnimky z uplatniteľnosti európskych pravidiel hospodárskej súťaže na odvetvie poľnohospodárstva prijaté na základe článku 2 nariadení č. 26 a 1184/2006, ako aj článku 176 nariadenia č. 1234/2007, ale v súlade s článkom 175 toho istého nariadenia aj osobitné výnimky obsiahnuté v jednotlivých nariadeniach o SOT, ktoré organizáciám pôsobiacim v oblasti výroby a predaja ovocia a zeleniny zverujú určité osobitné úlohy, ktoré by za normálnych okolností mohli spadať do pôsobnosti zákazov vyplývajúcich z pravidiel hospodárskej súťaže. Domnieva sa však, že hlavné postupy, o ktoré ide vo veci samej, teda mechanizmy minimálnych cien dohodnuté v rámci hlavných ZOV, vybočujú z rámca osobitných úloh, ktoré stanovuje SOT, a nemožno vychádzať z toho, že sa na ne vzťahujú tieto osobitné výnimky.

29. Cour de cassation (Kasačný súd) v rozsudku z 8. decembra 2015 poukázal na to, že Súdny dvor rozhodol, že článok 42 ZFEÚ stanovoval zásadu uplatniteľnosti európskych pravidiel hospodárskej súťaže v odvetví poľnohospodárstva a že udržiavanie účinnej hospodárskej súťaže na trhoch s poľnohospodárskymi výrobkami bolo súčasťou cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky [12], pričom konštatoval, že aj v prípade pravidiel zmluvy v oblasti hospodárskej súťaže uprednostňoval článok 42 ZFEÚ ciele SPP pred cieľmi politiky v oblasti hospodárskej súťaže. [13]

30. Uvedený súd sa však domnieva, že Súdny dvor ešte nevydal rozhodnutie, ktorým by uznal existenciu „osobitných výnimiek“, na ktoré poukazuje Komisia, ani prípadne nespresnil ich vzťah so „všeobecnými výnimkami“, ktoré stanovujú nariadenia týkajúce sa uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže v odvetví poľnohospodárstva. Cour de cassation (Kasačný súd) tiež uviedol, že Súdny dvor sa nevyjadril ani k vymedzeniu úloh, ktoré OV a ZOV zverujú nariadenia o SOT v odvetví ovocia a zeleniny (nariadenia č. 2200/96, 1182/2007 a 1234/2007).

31. Cour de cassation (Kasačný súd) preto rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Môžu dohody, rozhodnutia alebo postupy organizácií výrobcov, [ZOV] a profesijných organizácií, ktoré by sa mohli považovať za protisúťažné z hľadiska článku 101 ZFEÚ, vybočovať z pôsobnosti zákazu stanoveného týmto článkom len preto, lebo by mohli súvisieť s úlohami zverenými týmto organizáciám v rámci [SOT], a to aj napriek tomu, že nespadajú pod žiadnu zo všeobecných výnimiek postupne stanovených v článku 2 nariadenia [č. 26] a nariadenia… č. 1184/2006 z 24. júla 2006 a v článku 176 nariadenia… č. 1234/2007…?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, majú sa článok 11 ods. 1 nariadenia [č. 2200/96], článok 3 ods. 1 nariadenia… č. 1182/2007 a článok 122 prvý odsek nariadenia… č. 1234/2007, ktoré medzi cieľmi určenými pre organizácie výrobcov a združenia týchto organizácií stanovujú cieľ týkajúci sa stabilizácie výrobných cien a cieľ týkajúci sa prispôsobenia výroby dopytu, najmä z hľadiska množstva, vykladať v tom zmysle, že postupy spočívajúce v spoločnom určovaní minimálnej ceny, zosúladení týkajúcom sa množstiev uvedených na trh alebo výmene strategických informácií, ktoré uplatňujú tieto organizácie alebo združenia týchto organizácií, vybočujú z pôsobnosti zákazu protisúťažných kartelov, pokiaľ smerujú k dosiahnutiu týchto cieľov?“

32. Písomné pripomienky predložili predseda Úradu pre hospodársku súťaž, spoločne Association Comité économique régional agricole fruits et légumes de la région Bretagne (Cerafel), Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord), Association des producteurs d’endives de France (APEF), Section nationale de l’endive (SNE), Fédération du commerce de l’endive (FCE), spoločne spoločnosti Fraileg a Prim’Santerre, spoločne spoločnosti France Endive, Cambrésis Artois-Picardie endives (CAP’Endives), Marché de Phalempin, Primacoop, Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema) a Groupe Perle du Nord, francúzska vláda, španielska vláda a talianska vláda, ako aj Komisia.

33. Dňa 31. januára 2017 sa konalo pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili predseda Úradu pre hospodársku súťaž, Cerafel, Celfnord, APEF, SNE, FCE, spoločnosti Fraileg a Prim’Santerre, spoločnosti France Endive, CAP’Endives, Marché de Phalempin, Primacoop, Sipema a Groupe Perle du Nord, francúzska a španielska vláda, ako aj Komisia.

12 Rozsudky z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers’ Union (C-137/00, EU:C:2003:429, body 57 a 58), a z 19. septembra 2013, Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou (C-373/11, EU:C:2013:567, bod 37).

13 Rozsudky z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers’ Union (C-137/00, EU:C:2003:429, bod 81), a z 19. septembra 2013, Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou (C-373/11, EU:C:2013:567, bod 39).

Analýza

34. Pri skúmaní prejednávaného návrhu na začatie prejudiciálneho konania treba na úvod pripomenúť všeobecné zásady, ktorými sa spravuje vzťah medzi pravidlami hospodárskej súťaže a pravidlami SPP.

Úvodné úvahy o vzťahu medzi pravidlami týkajúcimi sa SPP a pravidlami v oblasti hospodárskej súťaže

35. Vychádzajúc z konštatovania, že ciele, ktoré sleduje SPP, sa nemusia zhodovať s cieľmi, ktoré majú podporovať politiku hospodárskej súťaže, a že preto môže vzniknúť napätie pri uskutočňovaní týchto politík [14], článok 42 ZFEÚ, ktorého znenie v podstate zodpovedá článku 36 Zmluvy o ES, zakotvuje prednosť SPP pred cieľmi zmluvy v oblasti hospodárskej súťaže, a zároveň stanovuje všeobecné pravidlo zosúladenia.

36. Tento článok totiž stanovuje, že pravidlá hospodárskej súťaže sa vzťahujú na výrobu a obchod s poľnohospodárskymi výrobkami len v rozsahu, aký určí sekundárne právo, so zreteľom na ciele uvedené v článku 39 ZFEÚ. V odseku 1 tohto článku sú uvedené nasledujúce ekonomické a sociálne ciele, ktoré sleduje SPP, a to zvýšenie produktivity, zabezpečenie primeranej životnej úrovne poľnohospodárov, stabilizácia trhov, zabezpečenie riadneho zásobovania a zabezpečenie dodávok spotrebiteľom za primerané ceny.

37. V konečnom dôsledku je teda úlohou Rady Európskej únie určiť, či a v akých medziach sa pravidlá hospodárskej súťaže Únie uplatňujú na odvetvie poľnohospodárstva, pričom treba spresniť, že uplatňovanie týchto pravidiel nemôže ohroziť dosahovanie cieľov SPP.

38. Rada to urobila v roku 1962 prijatím článku 1 nariadenia č. 26, podľa ktorého ustanovenia zmluvy o hospodárskej súťaži platia pre vymedzené dohody, rozhodnutia a postupy, ktoré sa týkajú výroby a obchodu s výrobkami uvedenými v prílohe II zmluvy (vrátane ovocia a zeleniny, ku ktorým patrí čakanka). Toto ustanovenie bolo neskôr nahradené zhodnými alebo podobnými ustanoveniami. V období, o ktoré ide vo veci samej, to boli články 1 a 2 nariadenia č. 1184/2006 a články 175 a 176 nariadenia č. 1234/2007.

39. Tieto ustanovenia pritom stanovujú, že sa v zásade uplatnia pravidlá hospodárskej súťaže. Podľa článku 2 nariadenia č. 1184/2006 (ktorý bol v podstate prebratý do článku 176 nariadenia č. 1234/2007) sa tieto pravidlá neuplatnia len na dohody, rozhodnutia a postupy v zmysle článku 101 ZFEÚ týkajúce výroby a obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami uvedenými v prílohe I tohto nariadenia, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou SOT alebo sú potrebné na dosiahnutie cieľov SPP. V nasledujúcich bodoch týchto návrhov sa ešte vrátim k všeobecným výnimkám, ktoré tieto uplatniteľné predpisy (konkrétne článok 2 ods. 1 nariadenia č. 26 a zodpovedajúce ustanovenia, ktorými bolo toto ustanovenie nahradené) zakotvili.

40. Z toho vyplýva, že odvetvie poľnohospodárstva a najmä odvetvie SOT nemožno považovať za „priestor bez hospodárskej súťaže“ [15]. Súdny dvor rozhodol, že článok 42 ZFEÚ stanovuje zásadu uplatniteľnosti európskych pravidiel hospodárskej súťaže v odvetví poľnohospodárstva a že udržiavanie účinnej hospodárskej súťaže na trhoch s poľnohospodárskymi výrobkami je súčasťou cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky. [16]

14 Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 29. októbra 1980, Maizena/Rada (139/79, EU:C:1980:250, bod 23).

15 Rozsudok z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union (C-137/00, EU:C:2003:429, bod 61), a uznesenie z 22. marca 2010, SPM/Rada a Komisia (C-39/09 P, neuverejnené, EU:C:2010:157, bod 47).

16 Rozsudky z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union (C-137/00, EU:C:2003:429, body 57 a 58), a z 19. septembra 2013, Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou (C-373/11, EU:C:2013:567, bod 37).

41. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci činnosť, ktorú vykonávajú poľnohospodárski producenti, môže mať určité špecifiká a podliehať veľmi podrobnej regulácii, táto činnosť má hospodársky charakter, a preto patrí do pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže stanovených Zmluvou o FEÚ. [17]

42. Napriek tomu, že SOT v oblasti poľnohospodárskych výrobkov nepredstavuje „priestor bez hospodárskej súťaže“, článok 42 ZFEÚ naďalej uprednostňuje ciele SPP pred cieľmi politiky v oblasti hospodárskej súťaže. [18]

43. Z článku 42 ZFEÚ, ktorý zakotvuje prednosť SPP pred politikou hospodárskej súťaže a zároveň možnosť, aby Rada rozhodla, do akej miery sa pravidlá v oblasti hospodárskej súťaže uplatňujú v oblasti poľnohospodárstva, teda vyplýva, že určité správanie aktérov na poľnohospodárskych trhoch *môže byť automaticky vyňaté z pôsobnosti* pravidiel hospodárskej súťaže, najmä pravidiel týkajúcich sa protisúťažných kartelov. Toto vyňatie však musí byť prísne vymedzené, lebo to stanovuje sekundárne právo, na ktoré odkazuje primárne právo. V konečnom dôsledku teda treba dosiahnuť rovnováhu medzi sledovaním cieľov SPP a potrebou udržať účinnú hospodársku súťaž na poľnohospodárskych trhoch.

44. Prejednávaný návrh na začatie prejudiciálneho konania treba preskúmať s prihliadnutím na uvedené úvahy.

O prvej otázke

45. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či – odhliadnuc od „všeobecných výnimiek“ stanovených príslušnou právnou úpravou – dohody, rozhodnutia alebo postupy OV, ZOV alebo profesijných organizácií, „ktoré by sa mohli považovať za protisúťažné z hľadiska článku 101 ZFEÚ“, môžu vybočovať z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného týmto článkom len preto, lebo by mohli súvisieť s úlohami zverenými týmto organizáciám v rámci SOT.

46. Po vysvetlení dôvodov, pre ktoré je potrebné preformulovať otázku položenú vnútroštátnym súdom tak, aby smerovala k určeniu prípadov vylúčenia – a nie implicitných „výnimiek“ – z pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže v odvetví SOT, pričom toto vylúčenie je založené v prvom rade na prednosti SPP, uvediem podmienky, za ktorých môže byť predmetné správanie vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

Možnosť dosiahnuť vyňatie určitého správania, ktoré bezprostredne súvisí s úlohami zverenými aktérom SOT: skôr vylúčenie než implicitná výnimka z pôsobnosti článku 101 ZFEÚ

47. Prvá otázka, ako ju sformuloval vnútroštátny súd, vychádza z predpokladu, podľa ktorého predmetné správanie je *a priori* protisúťažné.

48. Domnievam sa však, že taký predpoklad je nesprávny.

49. Bez ohľadu na preskúmanie predmetných opatrení z hľadiska ich skutočných alebo potenciálnych účinkov je totiž nevyhnutným predpokladom záveru, že určité zosúladené správanie má protisúťažný cieľ, preskúmanie tohto správania so zreteľom na jeho skutkový a právny kontext. V rámci posúdenia uvedeného kontextu je potrebné zohľadniť povahu dotknutých výrobkov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúry relevantného trhu alebo relevantných trhov. [19]

17 Pozri rozsudok z 13. decembra 2006, FNCBV a i./Komisia (T-217/03 a T-245/03, EU:T:2006:391, body 52, 53 a 86).

18 Rozsudky z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union (C-137/00, EU:C:2003:429, bod 81), a z 19. septembra 2013, Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou (C-373/11, EU:C:2013:567, bod 39).

19 Pozri najmä rozsudok z 11. septembra 2014, CB/Komisia (C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 53 a citovaná judikatúra).

50. Pokiaľ sa dané zosúladené správanie konkrétne uskutočňuje v nekonkurenčnom prostredí, ktoré vyplýva najmä z toho, že toto správanie priamo súvisí s plnením úloh, ktoré sú podľa uplatniteľnej právnej úpravy zverené aktérom SOT, už nejde o protisúťažné správanie, na ktoré možno uplatniť článok 101 ods. 1 ZFEÚ. Ako spresnil Súdny dvor, vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže musia pri posudzovaní protisúťažného charakteru správania OV a ZOV zohľadniť v prvom rade pravidlá SOT. [20]

51. Podľa môjho názoru z týchto úvah vyplýva, že v prejednávanom prípade ide skôr o *vylúčenie z* pôsobnosti práva hospodárskej súťaže než o *výnimku* (resp. oslobodenie podľa používanej terminológie) z jeho pôsobnosti, pričom toto vylúčenie vyplýva z nevyhnutného plnenia úloh zverených kľúčovým aktérom SOT. Pokiaľ – a len do takej miery, v akej – sa preukáže, že postupy uskutočnené v rámci SOT sú v konečnom dôsledku striktne nevyhnutné na plnenie týchto úloh, totiž uplatnenie pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže a najmä pravidiel týkajúcich sa protisúťažných kartelov musí byť automaticky vylúčené. Na rozdiel od toho, čo tvrdia niektorí účastníci prejudiciálneho konania, predmetné správanie teda nemožno *a priori* považovať za „protisúťažné“ len preto, lebo sa neuskutočňuje v priestore, v ktorom sa uplatňuje hospodárska súťaž.

52. Toto terminologické spresnenie nie je bezvýznamné. Má naopak podstatné dôsledky tak pre metodiku skúmania opatrení prijatých aktérmi SOT, ako aj pre dôkazné bremeno týkajúce sa potenciálne protisúťažného charakteru týchto opatrení.

53. Je totiž ustálené, že orgánu poverenému prešetrovaním protisúťažného správania podnikov prináleží tak preukázať, že predmetné opatrenia skutočne patria do pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže, ako aj dokázať, že sú s nimi spojené účinky, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž.

54. Ak sa pritom vychádza z predpokladu, že uvedené opatrenia sú *prima facie* protisúťažné, bez podrobného preskúmania ich prípravy a uskutočnenia, pre dotknuté hospodárske subjekty je veľmi ťažké preukázať, že toto správanie úzko súvisí s uskutočňovaním úloh, ktoré sú im zverené v rámci SOT, teda v „priestore bez hospodárskej súťaže“. V takom prípade tieto subjekty môžu len preukázať, že uvedené správanie musí byť vyňaté z pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže vzhľadom na osobitné okolnosti jeho prípravy. To by znamenalo, že od týchto subjektov by sa vyžadoval podobný postup, aký sa vyžaduje v prípade uplatnenia takzvanej „všeobecnej“ výnimky alebo v prípade žiadosti o oslobodenie na základe článku 101 ods. 3 ZFEÚ.

55. V prejednávanom prípade teda netreba rozhodnúť o tom, či možno vylúčiť uplatnenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ, hoci sa vzťahuje na sporné správanie, ale skôr posúdiť, či sa toto ustanovenie skutočne uplatní.

56. Ak sa teda nemá rozhodnúť o tom, či je predmetné správanie protisúťažné, problematiku predloženú Súdnemu dvoru treba chápať tak, že sa týka vylúčenia uplatnenia článku 101 ZFEÚ, a nie existencie výnimky z pôsobnosti tohto ustanovenia.

57. Vzhľadom na toto spresnenie teda podľa môjho názoru v prejednávanom prípade v skutočnosti vzniká otázka, či môže existovať správanie podnikov, na ktoré sa síce nevzťahujú všeobecné výnimky, no vzhľadom na jeho význam pre efektívne fungovanie SOT v rámci SPP môže byť vyňaté z pôsobnosti článku 101 ZFEÚ, a prípadne otázka, aké podmienky musia predmetné postupy spĺňať.

58. Z dôvodov, ktoré uvediem ďalej v týchto návrhoch, sa domnievam, že na túto otázku treba odpovedať kladne.

20 Pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union (C-137/00, EU:C:2003:429, bod 94).

Potreba uznať, že určité opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na plnenie úloh zverených OV a ZOV, môžu byť vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ

– Potreba vyplývajúca z pravidiel upravujúcich SOT

59. Pokiaľ ide o výnimky výslovne stanovené normotvorcom Únie, v období, ktorého sa týkajú skutkové okolnosti sporu vo veci samej, boli na základe príslušných nariadení[21] stanovené tri všeobecné prípady výnimiek z pôsobnosti pravidiel v oblasti kartelov, ktorých uplatnenie je podmienené rozhodnutím Komisie[22]. Komisia v skutočnosti len veľmi zriedka povolila také výnimky[23] a Súdny dvor opakovane rozhodol, že sa majú vykladať reštriktívne[24].

60. Prvý prípad výnimky sa týka dohôd, rozhodnutí a postupov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou *národnej trhovej organizácie*. Rozsah pôsobnosti tejto výnimky je v súčasnosti obmedzený, lebo takmer všetky poľnohospodárske výrobky boli postupne zaradené do odvetvovej SOT a neskôr na základe nariadenia č. 1234/2007 do jednotnej SOT.[25]

61. Druhý prípad všeobecnej výnimky sa týka situácie, keď by Komisia konštatovala, že určité dohody, rozhodnutia a postupy obmedzujúce hospodársku súťaž sú nevyhnutné na dosahovanie *cieľov* SPP uvedených v článku 39 ZFEÚ. Súdny dvor vykladá túto výnimku reštriktívne, keďže vyžaduje, aby predmetné správanie podporovalo dosiahnutie *všetkých* týchto cieľov alebo aspoň aby boli všetky tieto ciele zohľadnené.[26]

62. Napokon tretia výnimka sa vzťahuje na dohody, rozhodnutia a postupy farmárov, farmárskych združení alebo združení takýchto združení, patriacich k jednému členskému štátu, obmedzujúce hospodársku súťaž, ktoré sa týkajú produkcie alebo predaja poľnohospodárskych výrobkov, alebo užívania spoločných zariadení na skladovanie, narábanie alebo spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a „podľa ktorých neexistuje žiadna povinnosť účtovať určenú cenu“, pokiaľ však Komisia nezistí, že hospodárska súťaž je týmto vylúčená alebo ciele SPP sú ohrozené.[27]

63. Ako spomenul vnútroštátny súd, v prejednávanom prípade vôbec nejde o tieto všeobecné výnimky[28], a Súdnemu dvoru neprináleží rozhodnúť, či sa subjekty, o ktoré ide vo veci samej, prípadne mohli na ne odvolať. Ako vyplýva z vyššie uvedených spresnení a z toho, že Komisia nevydala rozhodnutie v tejto súvislosti – ktoré sa, pripomínam, vyžadovalo v čase skutkových okolností sporu vo veci samej –, v každom prípade sa zdá, že žiadna z týchto výnimiek sa v prejednávanom prípade zjavne neuplatní.

21 Pozri článok 2 nariadenia č. 1184/2006 a neskôr články 175 a 176a nariadenia č. 1234/2007.

22 Od nadobudnutia účinnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami (Ú. v. ES L 347, 2013, s. 671, ktoré sa nevzťahuje na skutkové okolnosti prejednávaného prípadu), sú tieto „všeobecné“ výnimky už len dve a už neplatí požiadavka predchádzajúceho rozhodnutia Komisie (režim zákonnej výnimky) (pozri článok 209 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013).

23 Pokiaľ sa nemýlim, jediná výnimka bola povolená na základe žiadosti Francúzskej republiky v odvetví zemiakov – pozri rozhodnutie Komisie 88/109/EHS z 18. decembra 1987 týkajúce sa postupu podľa článku 85 Zmluvy o EHS (IV/31.735 – Nové zemiaky) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 59, 1988, s. 25).

24 Pozri najmä rozsudok z 12. decembra 1995, Oude Luttikhuis a i. (C-399/93, EU:C:1995:434, bod 23).

25 Na čakanku sa vzťahuje SOT od prijatia nariadenia Rady (EHS) č. 1035/72 z 18. mája 1972 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 118, 1972, s. 1).

26 Pozri najmä rozsudky z 15. mája 1975, Nederlandse Vereniging voor de fruit en groentenimporthandel a Frubo/Komisia (71/74, EU:C:1975:61, body 24 až 26); z 12. decembra 1995, Oude Luttikhuis a i. (C-399/93, EU:C:1995:434, bod 25), a z 30. marca 2000, VBA/Florimex a i. (C-265/97 P, EU:C:2000:170, bod 94). Pozri tiež rozsudky zo 14. mája 1997, Florimex a VGB/Komisia (T-70/92 a T-71/92, EU:T:1997:69, bod 153), a z 13. decembra 2006, FNCBV a i./Komisia (T-217/03 a T-245/03, EU:T:2006:391, bod 199).

27 Pokiaľ ide o autonómny a osobitný charakter tejto výnimky, pozri najmä rozsudok z 12. decembra 1995, Dijkstra a i. (C-319/93, C-40/94 a C-224/94, EU:C:1995:433, bod 20).

28 Tak vnútroštátny súd, ako aj odporcovia v konaní na Cour de cassation (Kasačný súd) podľa všetkého uznávajú, že všeobecné výnimky sa neuplatnia.

64. Na základe prvej otázky v preformulovanom znení (pozri bod 57 vyššie) má Súdny dvor naopak určiť, či by zo samotnej povahy SPP a konkrétne z osobitných úloh, ktoré predpisy sekundárneho práva prijaté na základe článku 42 ZFEÚ zverujú OV a ZOV, nemohli vyplynúť implicitnejšie vylúčenia z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

65. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že je ustálené, že ciele SPP uvedené v článku 39 ZFEÚ majú prednosť pred cieľmi hospodárskej súťaže. Je potrebné poznamenať, že článok 38 ods. 2 ZFEÚ zabezpečuje – tak ako ustanovenia zmlúv, ktoré mu predchádzali – prednosť osobitným ustanoveniam prijatým v rámci SPP [29] bez toho, aby stanovoval akékoľvek rozlišovanie podľa toho, o ktoré ustanovenia predmetnej právnej úpravy ide. Článok 40 ZFEÚ stanovuje, že SOT, ktorá je zavedená na dosiahnutie cieľov SPP, „môže zahŕňať všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie [týchto] cieľov…, najmä reguláciu cien“. Ako Súdny dvor viackrát rozhodol, z toho vyplýva, že orgány členských štátov nemôžu prijať opatrenia, ktoré by mohli poškodzovať SOT. Najmä rozhodol, že opatrenia prijaté orgánmi hospodárskej súťaže nesmú narušiť fungovanie mechanizmov stanovených v rámci SOT. [30]

66. Zo systému, ktorý chceli zaviesť tvorcovia zmlúv, teda vyplýva, že opatrenie môže byť vyňaté z pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže, ak je nevyhnutné na to, aby OV a ZOV mohli plniť jednu alebo viaceré úlohy, ktoré im boli zverené.

67. Taký záver má určitú oporu v článku 175 nariadenia č. 1234/2007, ktorým bol nahradený článok 1 nariadenia č. 26 a článok 1a nariadenia č. 1184/2006 a ktorý stanovuje, že pravidlá hospodárskej súťaže sa uplatňujú, „pokiaľ sa v tomto nariadení neustanovuje inak“. Tak je to najmä v prípade nariadení o SOT, ktoré rámcovo upravujú určité úlohy a určité spôsoby zásahov na poľnohospodárskych trhoch. Tieto nariadenia totiž zverujú subjektom pôsobiacim v oblasti výroby poľnohospodárskych výrobkov a obchodovania s nimi, konkrétne OV a ZOV, určité osobitné funkcie a úlohy, na základe ktorých tieto subjekty môžu uskutočňovať určité formy koordinácie.

68. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že SOT má upravovať celú výrobu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi v členských štátoch. SOT je zásadným nástrojom na dosahovanie cieľov SPP uvedených v zmluve a najmä stabilizácie poľnohospodárskych trhov a zabezpečenia primeranej životnej úrovne poľnohospodárov.

69. SOT v rámci svojho vnútroštátneho aspektu stanovuje viaceré opatrenia, ktorých účelom je zohľadniť špecifiká poľnohospodárskeho trhu, ktorý sa vyznačuje rastúcou koncentráciou dopytu a zároveň rozdrobením ponuky.

70. V kontexte, keď – ako sa uvádza v odôvodnení 7 nariadenia č. 2200/96 – „zhromažďovanie zásob… [je] viac ako kedykoľvek predtým hospodárskou nevyhnutnosťou, aby sa posilnila poloha výrobcu [aby sa posilnilo postavenie výrobcov – *neoficiálny preklad*] na trhu“, OV a neskôr ZOV získali podľa právnej úpravy týkajúcej sa SOT v odvetví ovocia a zeleniny oprávnenie zohrávať dôležitú úlohu, a to najmä na účely koncentrácie ponuky a stabilizácie cien [31], a preto im bolo priznané postavenie kľúčových aktérov SOT v tejto oblasti. V tomto zmysle toto odôvodnenie spresňuje, že „[OV] sú základnými prvkami pri [SOT], ktorých [ktorej – *neoficiálny preklad*] decentralizovanú činnosť zabezpečujú na svojej úrovni“ [32].

29 Rozsudky z 26. júna 1979, McCarren (177/78, EU:C:1979:164, bod 9); zo 16. januára 2003, Hammarsten (C-462/01, EU:C:2003:33, bod 26), a z 26. mája 2005, Kuipers (C-283/03, EU:C:2005:314, bod 32).

30 Rozsudky z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union (C-137/00, EU:C:2003:429, bod 94 a tam citovanú judikatúru), a z 1. októbra 2009, Compañía Española de Comercialización de Aceite (C-505/07, EU:C:2009:591, bod 55).

31 Pozri v tejto súvislosti tiež odôvodnenie 131 nariadenia č. 1308/2013, ktorým bolo nahradené nariadenie č. 1234/2007.

32 Pokiaľ ide o všeobecné zhrnutie týkajúce sa miesta OV v rámci SPP, dovoľujem si odkázať na návrhy, ktoré som predniesol vo veci Fruition Po (C-500/11, EU:C:2013:259, najmä body 24 až 31).

71. Keď teda Rada v nariadeniach upravujúcich SOT a v nariadeniach, ktorými sa vykonávajú uvedené nariadenia, stanoví určité opatrenia týkajúce sa zosúladenia, vylúči tým uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže a najmä zákaz protisúťažných kartelov stanovený v článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Inak povedané, dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy OV a ZOV, ktoré sú v súlade s týmito nariadeniami, sú nevyhnutne vyňaté z pôsobnosti citovaného ustanovenia.

72. V prejednávanom prípade teda prvá prejudiciálna otázka vedie Súdny dvor k tomu, aby sa zaoberal úlohou zverenou týmto kľúčovým aktérom SOT, najmä SOT v oblasti ovocia a zeleniny, ktorými sú podľa príslušnej právnej úpravy OV a ZOV.

– Potreba, ktorá je odôvodnená najmä úlohou zverenou OV a ZOV v rámci SOT

73. Existencia OV [33] vychádza z naliehavej potreby posilniť postavenie výrobcov na trhoch, pričom OV sú vymedzené ako právnické osoby zriadené na základe dobrovoľnosti a užitočnosti z podnetu výrobcov najmä na sledovanie určitých cieľov. Cieľom týchto výrobcov je spravidla združiť svoje zdroje s cieľom obnoviť rovnováhu svojich obchodných vzťahov s hospodárskymi subjektmi pôsobiacimi v odvetviach, ktoré nadväzujú na ich odvetvie, a najmä posilniť svoju vyjednávaciu silu pri predaji svojich výrobkov. OV sa združujú na základe operačného programu. Postavenie OV sa musí priznať zoskupeniam výrobcov, ktoré najmä preukážu, že združujú určitý minimálny počet výrobcov a pokrývajú určitý objem výroby určenej na predaj (pozri články 15 až 23 nariadenia č. 2200/96).

74. Cieľ založenia OV musí byť presne vymedzený právnymi predpismi. [34] Cieľmi založenia OV sú najmä plánovanie výroby a jej prispôsobovanie dopytu, podporovanie koncentrácie ponuky a umiestňovanie na trh tých výrobkov, ktoré vyrobili jej členovia, ako aj znižovanie výrobných nákladov a stabilizácia výrobných cien. [35]

75. Na účely dosahovania týchto cieľov musí mať OV kontrolu nad podmienkami predaja a najmä nad predajnou cenou výrobkov združených výrobcov. Títo výrobcovia sa zasa zaväzujú uplatňovať určité pravidlá, ktoré prijala OV, byť členom len jednej OV a predávať celú svoju výrobu prostredníctvom OV, ktorej sú členmi. [36] Treba tiež poukázať na to, že pre každé odvetvie sú stanovené prahové hodnoty založené na počte výrobcov alebo na hodnote výroby určenej na predaj, ktoré musí OV povinne dosiahnuť, aby bola uznaná.

76. OV môžu navyše podľa príslušných právnych predpisov spolu zakladať ZOV [37] alebo profesijné organizácie [38].

77. Článok 125c nariadenia č. 1234/2007 stanovuje, že uskutočňovanie týchto úloh bolo rozšírené na ZOV. [39]

33 Pozri najmä odôvodnenia 7 a 16, ako aj články 11 až 18 nariadenia č. 2200/96, články 3 a 4 nariadenia č. 1182/2007 a článok 122 nariadenia č. 1234/2007.

34 Pozri najmä článok 11 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 2200/96 a článok 122 písm. c) nariadenia č. 1234/2007 – uplatniteľné na skutkové okolnosti sporu vo veci samej –, ktorými sa preberá článok 13 nariadenia Komisie (EHS) č. 335/72 zo 16. februára 1972, ktorým sa stanovujú vývozné náhrady na biely a surový cukor bez ďalšieho spracovania [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 42, 1972, s. 8).

35 Pozri článok 11 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 2200/96, ktorého znenie bolo prebraté do článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007 a do článku 122 prvého odseku nariadenia č. 1234/2007.

36 Pozri najmä článok 11 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 2200/96.

37 Pozri článok 16 nariadenia č. 2200/96, článok 5 nariadenia č. 1182/2007; článok 125c nariadenia č. 1234/2007.

38 Pozri články 19 až 21 nariadenia č. 2200/96, články 20 a 21 nariadenia č. 1182/2007; článok 123 nariadenia č. 1234/2007.

39 Podľa tohto ustanovenia, ktoré bolo zavedené nariadením č. 361/2008, môžu členské štáty na základe žiadosti uznať združenie organizácií výrobcov, ak sa členské štáty domnievajú, že toto združenie je schopné účinne vykonávať tieto činnosti, a uvedené združenie nezaujíma dominantné postavenie na danom trhu, pokiaľ to nie je nevyhnutné pri uskutočňovaní cieľov SPP.

78. Príslušné právne predpisy stanovujú, že cieľom týchto subjektov je i) zabezpečovanie toho, aby sa výroba plánovala a prispôsobovala dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, ii) podporovanie koncentrácie ponuky a umiestňovanie na trh tých výrobkov, ktoré vyrobili ich členovia, iii) znižovanie výrobných nákladov a stabilizácia výrobných cien a iv) podporovanie používania metód pestovania, výrobných technológií a metód nakladania s odpadom, ktoré neškodia životnému prostrediu, najmä s cieľom ochrany kvality vody, pôdy a rázu krajiny a zachovania a/alebo podpory biodiverzity. [40]

79. Na to, aby mohli účinne plniť tieto úlohy, teda môže byť po prvé potrebné, aby tak OV, ako aj ZOV priamo dojednávali podmienky predaja všetkých výrobkov svojich členov so zoskupeniami odberateľov.

80. Po druhé môže byť potrebné, aby OV alebo ZOV prijali opatrenia na stanovenie množstiev výrobkov uvedených na trh.

81. V tejto súvislosti európska právna úprava výslovne stanovovala, že OV môžu prijať *opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu*, teda rozhodnúť, že neposkytnú na predaj určité množstvá výrobkov v určitých obdobiach, ktoré považujú za vhodné. Počas obdobia uplatňovania nariadenia č. 2200/96, teda až do konca roka 2007, boli tieto opatrenia koncipované ako intervenčné opatrenia, ktoré prijímajú OV, a teda sa mohli vzťahovať tak na členov OV, ako aj na subjekty, ktoré neboli členmi OV, pokiaľ sa dotknutá OV považovala za reprezentatívnu. [41] Správa režimu týchto činností spočívajúcich v stiahnutí výrobkov z trhu, ktorá sa uskutočňuje prostredníctvom operačného fondu a operačného programu [42], si totiž vyžaduje určitú kontrolu OV a ZOV, ktoré sú oprávnené vypracovať pravidlá, ktoré sa môžu na základe rozhodnutia dotknutého členského štátu stať záväznými pre všetkých výrobcov v určitej oblasti. Právna úprava opatrení na stiahnutie výrobkov z trhu bola podstatne zmenená nariadením č. 1234/2007, lebo tieto opatrenia sú v súčasnosti koncipované už len ako súčasť operačných programov na predchádzanie krízam a ich riadenie. [43]

82. Okrem týchto opatrení na stiahnutie výrobkov z trhu majú OV a ZOV tiež oprávnenie *plánovať výrobu*, aby sa prispôsobila dopytu, v súlade s cieľmi vymedzenými príslušnými právnymi predpismi. [44]

83. Zo všetkých týchto ustanovení vyplýva, že OV a ZOV musia nevyhnutne zohrávať rozhodujúcu úlohu v oblasti centralizácie predaja výrobkov svojich členov. *Prirodzene predstavujú miesta, na ktorých dochádza k spoločnému zosúladeniu.*

84. Ak právne predpisy týkajúce sa SOT nemajú stratiť potrebný účinok, plnenie úloh OV a ZOV si vyžaduje, aby niektoré činnosti, ktoré tieto subjekty vykonávajú a ktoré sú striktne nevyhnutné na plnenie ich úloh, mohli byť vyňaté z pôsobnosti práva hospodárskej súťaže. Na účely riadneho plnenia úloh, ktoré im zveril normotvorca Únie v rámci SOT, musia tieto subjekty zaviesť určité formy koordinácie a zosúladenia, ktoré sa neriadia pravidlami trhu, a preto odporujú myšlienke hospodárskej súťaže.

85. Ako totiž Súd prvého stupňa už zdôraznil [45], sledovanie takých cieľov si nevyhnutne vyžaduje, aby dotknutá OV mala skutočnú kontrolu nad podmienkami predaja a najmä nad predajnými cenami. Práve túto kontrolu sa združení výrobcovia zaväzujú zabezpečiť dodržiavaním určitých pravidiel v súlade s článkom 11 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 2200/96.

40 Článok 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/96, článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007 a článok 122 prvý odsek písm. c) nariadenia č. 1234/2007 [v tomto poslednom uvedenom ustanovení už nie je uvedené podporovanie používania metód pestovania, výrobných technológií a metód nakladania s odpadom, ktoré neškodia životnému prostrediu, najmä s cieľom ochrany kvality vody, pôdy a rázu krajiny a zachovania a/alebo podpory biodiverzity, ktoré sa však čiastočne nachádza v článku 125b ods. 1 písm. a) tohto nariadenia].

41 Pozri najmä odôvodnenia 16 a 18, ako aj články 23 a 24 nariadenia č. 2200/96.

42 Články 15 až 18 nariadenia č. 2200/96.

43 Pozri článok 103c ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1234/2007.

44 Pozri článok 9 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1182/2007, článok 15 ods. 2 písm. a) a článok 3 nariadenia č. 2200/96, ako aj článok 103c písm. a) nariadenia č. 1234/2007.

45 Pozri rozsudok z 30. septembra 2009, Francúzsko/Komisia (T-432/07, neuverejnený, EU:T:2009:373, body 53 až 56).

86. To však neznamená, že rôzne OV a ZOV v oblasti výroby sú oprávnené zosúladeným konaním určovať ceny. Tiež by to nemalo viesť k vyňatiu činností vykonávaných v rámci subjektov alebo organizácií, ktoré ich členovia nepoverili predajom svojich výrobkov, z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Týmto aspektom sa budem podrobnejšie zaoberať nižšie.

87. Popri vyššie uvedených všeobecných výnimkách musia byť postupy uskutočňované týmito subjektmi – pokiaľ nemá dôjsť k popretiu pôsobnosti regulačných mechanizmov zavedených nariadeniami, ktorými sa spravuje SOT – do určitej miery vyňaté z pôsobnosti pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže, najmä článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

88. Ide skôr o vyvodenie všetkých dôsledkov z poľnohospodárskej výnimky stanovenej zmluvami než o „osobitnú“ výnimku.

89. Stačí však na to, aby opatrenia, ktoré prijali OV alebo ZOV, mohli byť vyňaté z pôsobnosti práva hospodárskej súťaže, že tieto opatrenia vo väčšej alebo menšej miere prispievajú k uskutočňovaniu úloh OV alebo ZOV, ktoré im zverujú nariadenia týkajúce sa SOT, ako to tvrdia niektorí účastníci prejudiciálneho konania?

90. Myslím si, že nie.

91. Ako podrobnejšie uvediem v nasledujúcich úvahách, z pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže by mali byť vyňaté len postupy, ktoré sú súčasťou úloh osobitne zverených OV, ZOV a profesijným organizáciám, ktoré sú poverené predajom dotknutých výrobkov.

– Potreba, ktorá vyplýva z postavenia priznanému OV a ZOV, ktoré sú poverené predajom dotknutých výrobkov

92. Je samozrejmé, že vylúčenia daných opatrení z pôsobnosti práva hospodárskej súťaže nemôžu byť zakotvené len preto, lebo tieto opatrenia podľa dotknutých OV/ZOV prispievajú k dosahovaniu všeobecných cieľov, akými sú znižovanie výrobných nákladov alebo stabilizácia výrobných cien.

93. Vo všeobecnosti treba spresniť – ako uviedla Komisia –, že predmetné postupy môžu byť vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ len vtedy, keď sa potvrdí, že boli skutočne prijaté na „správnej úrovni“ a „správnym subjektom“, teda že ich prijala OV alebo prijalo ZOV, ktoré sú *skutočne poverené riadením výroby dotknutého výrobku a obchodovania s ním*.

94. Okrem prípadu, keď nariadenie upravujúce dotknutú SOT presne vymedzuje konkrétne opatrenia, ktoré môžu prijať OV alebo ZOV, ako sú vyššie uvedené opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu, sa na postupy, ktoré sa uskutočňujú medzi OV alebo medzi ZOV alebo ktoré sa prípadne dotýkajú subjektov, ktoré nie sú ich členmi, pôsobiacich na trhu, musia vzťahovať pravidlá v oblasti hospodárskej súťaže.

95. Zosúladený postup týkajúci sa cien, vyrobených množstiev a poskytovania citlivých obchodných informácií sa navyše nemôže týkať zosúladeného konania medzi rôznymi OV alebo ZOV, či dokonca v rámci jedného subjektu, ktorý jeho členovia – bez ohľadu na jeho skutočné alebo údajné pomenovanie – nepoverili predajom predmetných výrobkov.

96. Domnievam sa, že táto požiadavka implicitne, no nevyhnutne vyplýva z príslušných predpisov, ktoré vymedzujú úlohy týkajúce sa koncentrácie ponuky a stabilizácie cien zverené týmto subjektom. Zosúladené postupy medzi rôznymi OV alebo ZOV by mohli byť vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ len v prípade, ak by to výslovne stanovovali nariadenia upravujúce predmetnú SOT.

97. V článku 11 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 2200/96, článku 3 nariadenia č. 1182/2007 a článku 122 prvom odseku nariadenia č. 1234/2007 sa uvádza, že úloha, ktorá je zverená OV, sa týka jedine výroby členov alebo výrobcov, ktorí sú členmi tejto organizácie.

98. V tomto zmysle Súd prvého stupňa [46] už rozhodol, že podporovanie koncentrácie ponuky stanovené v článku 11 ods. 1 písm. b) bode 2 nariadenia č. 2200/96 je možné len vtedy, keď sa podstatná časť výroby členov predáva prostredníctvom organizácie výrobcov. Pokiaľ nie je splnená táto požiadavka, opatrenia, ktoré prijmú OV a/alebo ZOV, budú mať len veľmi obmedzený vplyv na trh a na koncentráciu ponuky.

99. Práve efektívnosť úlohy, ktorú tieto subjekty niekedy musia zohrávať pri tejto koncentrácii ponuky a v konečnom dôsledku aj pri stabilizácii cien, pritom prípadne môže odôvodniť, aby zaviedli určité formy zosúladenia, ktoré sú vyňaté z pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže, najmä článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

100. Preto sa domnievam, že – odhliadnuc od intervenčných opatrení, ktoré presne upravuje nariadenie o SOT – na zosúladené postupy uskutočnené nielen medzi rôznymi OV alebo ZOV, ale aj v rámci subjektov, ktorým je zverená iba podstatná časť výroby ich členov, sa musí uplatniť právo hospodárskej súťaže.

101. Postupy zavedené *v rámci* OV alebo ZOV, ktoré boli skutočne poverené riadením výroby výrobkov ich členov a obchodovania s nimi, totiž možno prirovnať k postupom uskutočneným v rámci spoločnosti alebo skupiny, ktorá na relevantnom trhu vzhľadom na špecifiká poľnohospodárskeho trhu vystupuje ako jeden a ten istý hospodársky subjekt. Také „interné“ postupy sú vyňaté z pôsobnosti práva hospodárskej súťaže. V takom prípade zastupovaní poľnohospodári už nemajú nijakú kontrolu, pokiaľ ide o predaj svojej výroby, v oblasti dojednávania predmetu kúpy a ceny.

102. Naproti tomu, a to opäť bez ohľadu na mechanizmy výslovne upravené príslušnými právnymi predpismi, postupy uskutočňované *medzi* OV alebo ZOV, v rámci subjektov, ktoré nie sú poverené predajom výrobkov ich členov, či dokonca postupy medzi OV/ZOV a inými aktérmi pôsobiacimi na relevantnom trhu nemôžu byť vyňaté z pôsobnosti práva hospodárskej súťaže, lebo tieto postupy sa uskutočňujú medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sú považované za nezávislé.

103. Aj keď totiž z cieľa týkajúceho sa koncentrácie ponuky, ktorý sleduje právna úprava týkajúca sa SOT, vyplýva, že členovia OV a ZOV, ktoré sú skutočne poverené predajom, môžu zosúladiť svoj postup, tento cieľ neumožňuje vyňať z pôsobnosti pravidiel v oblasti protisúťažných kartelov dohody o podmienkach výroby a predaja uzavreté medzi rôznymi OV, ZOV a inými subjektmi, ktoré prípadne podľa príslušných právnych predpisov nie sú uznané. Uvedený cieľ tiež neumožňuje schváliť postupy, najmä určovanie cien, v rámci jedného z týchto subjektov, pokiaľ tento subjekt nemá kontrolu nad predajom výrobkov svojich členov. V tomto prípade už nejde o koncentráciu ponuky, ale o zosúladený postup subjektov, ktoré si naďalej navzájom konkurujú na konečnom trhu s príslušným výrobkom.

104. Zdá sa síce, že táto požiadavka by sa dala ľahko obísť vytvorením veľkých OV a ZOV formou ich zlúčenia. Treba však mať na zreteli, že veľkosť OV/ZOV je faktorom, ktorý sa v zásade berie do úvahy pri uznaní alebo zachovaní uznania OV/ZOV. V právnych predpisoch týkajúcich sa SOT sa totiž výslovne uvádza, že členské štáty môžu na základe žiadosti uznať OV alebo ZOV, ak najmä „nezaujíma dominantné postavenie na danom trhu“, pokiaľ to nie je nevyhnutné pri uskutočňovaní cieľov SPP. [47]

46 Pozri rozsudok z 30. septembra 2009, Francúzsko/Komisia (T-432/07, neuverejnený, EU:T:2009:373, body 53 až 56).

47 Pokiaľ ide o OV, pozri článok 4 ods. 1 písm. g) nariadenia č. 1182/2007 a článok 125b ods. 1 písm. g) nariadenia č. 1234/2007, a pokiaľ ide o ZOV, pozri článok 5 prvý odsek písm. b) nariadenia č. 1182/2007 a článok 125c prvý odsek písm. b) nariadenia č. 1234/2007.

105. Každé správanie a každý postup, ktoré idú nad rámec toho, čo je striktne nevyhnutné na vykonávanie úloh zverených OV a ZOV vo vzťahu k združeným výrobcom, teda môžu spadať do pôsobnosti zákazu kartelov v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

106. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú prejudiciálnu otázku tak, že dohody, rozhodnutia alebo postupy OV, ZOV a profesijných organizácií, na ktoré sa nevzťahuje žiadna zo všeobecných výnimiek postupne stanovených v článku 2 nariadení č. 26 a 1184/2006 a v článku 176 nariadenia č. 1234/2007, môžu byť aj napriek tomu vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ v prípade, ak sa preukáže, že toto správanie je po prvé nevyhnutné alebo dovolené na plnenie úlohy zverenej OV, ZOV alebo profesijnej organizácii, ktoré boli skutočne poverené predajom dotknutých výrobkov, a po druhé sa uskutočňuje v rámci právnych predpisov týkajúcich sa príslušnej SOT a v súlade s nimi.

O druhej otázke

107. Druhá prejudiciálna otázka sa týka toho, či postupy, o ktoré ide vo veci samej, ktoré sa týkajú i) spoločného určovania minimálnej ceny, ii) zosúladenia týkajúceho sa množstiev výrobku uvedených na trh a iii) výmeny citlivých/strategických informácií, môžu vybočovať z pôsobnosti článku 101 ZFEÚ, keďže smerujú najmä k uskutočňovaniu úloh týkajúcich sa stabilizácie výrobných cien a prispôsobenia výroby dopytu, ktoré sú zverené OV a ZOV (pozri článok 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/96, článok 3 nariadenia č. 1182/2007 a článok 122 prvý odsek nariadenia č. 1234/2007).

108. Hneď na úvod musím zdôrazniť, že skutočnosť, že dotknutí aktéri prijali tieto opatrenia v úmysle reagovať na predpokladané alebo preukázané ťažkosti výrobcov čakanky, najmä vzhľadom na zložitú ekonomickú situáciu súvisiacu s bojom proti veľkodistribútorom, spomenutá najmä na pojednávaní nemôže byť rozhodujúca. V tejto súvislosti Súdny dvor spresnil, že aj za predpokladu, že by sa preukázalo, že strany dohody konali bez akéhokoľvek subjektívneho úmyslu obmedziť hospodársku súťaž, ale s cieľom nápravy účinkov sektorovej krízy, nie sú takéto skutočnosti relevantné na účely uplatnenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ale prípadne ich možno preskúmať s cieľom získať výnimky zo zákazu uvedeného v odseku 3 tohto článku. [48]

109. Hoci nechcem úplne ovplyvniť preskúmanie skutkového stavu, ktoré musí v konečnom dôsledku vykonať len vnútroštátny súd, navyše považujem za potrebné poznamenať, že podľa informácií vyplývajúcich zo spisu predloženého Súdnemu dvoru sa postupy, o ktoré ide v prejednávanom prípade, uskutočňujú nielen v rámci OV alebo ZOV, ktoré sú poverené predajom výrobkov ich členov, ale aj mimo týchto subjektov. Podľa údajov, ktoré zhromaždil Úrad pre hospodársku súťaž pri svojom prešetrovaní, sa sporné postupy týkali nielen desiatich OV a štyroch ZOV, ale aj piatich neuznaných zoskupení, ktorým podľa príslušných právnych predpisov nie je zverená nijaká osobitná úloha.

110. V prvom rade teda treba uviesť určité úvodné spresnenia, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré skutočne môžu prijať jednotlivé zoskupenia a OV v oblasti regulácie cien a prispôsobenia výroby dopytu.

111. V druhom rade s prihliadnutím na usmernenia stanovené v tejto súvislosti postupne preskúmam jednotlivé typy opatrení, o ktoré ide vo veci samej, pričom v prípade každého z nich odlíšim prípad, keď sa tieto opatrenia týkajú členov OV alebo ZOV, ktoré sú poverené predajom výrobkov ich členov (ďalej len „interná situácia“), od prípadu, keď sa uskutočňujú v rámci subjektov, ktoré síce boli uznané za „OV“ alebo „ZOV“, no nie sú poverené predajom výrobkov ich členov, rôznych OV/ZOV a/alebo s neuznanými subjektmi (ďalej len „externá situácia“).

48 Pozri najmä rozsudok z 20. novembra 2008, Beef Industry Development Society a Barry Brothers (C-209/07, EU:C:2008:643, body 19 až 21).

Úvodné úvahy o opatreniach, ktoré môžu prijať OV a ZOV v rámci svojej úlohy týkajúcej sa regulácie cien a prispôsobenia výroby dopytu

112. Ako som už spomenul vyššie, môže byť potrebné, aby OV a ZOV na základe svojej úlohy v oblasti regulácie cien a prispôsobenia výroby dopytu zaviedli určité formy výmeny a zosúladenia zo svojimi členmi.

113. Kľúčovou otázkou, ktorá vzniká v prejednávanom prípade, je, či taká úloha týkajúca sa regulácie a prispôsobenia môže viesť k tomu, že v rámci OV alebo ZOV sa spoločne s členmi OV alebo ZOV určí minimálna predajná cena výrobkov, na ktoré sa vzťahuje SOT.

114. Domnievam sa, že to v nijakom prípade neprichádza do úvahy.

115. Ak totiž v internej situácii členovia OV alebo ZOV skutočne zverili OV alebo ZOV – ako to vyžadujú právne predpisy týkajúce sa SOT – úlohu predávať celú alebo takmer celú ich výrobu, zdá sa nevyhnutné, aby OV alebo ZOV dojednali s distribútormi *jednotnú cenu* vzťahujúcu sa na celú túto výrobu. Členovia dotknutej OV alebo dotknutého ZOV tejto OV alebo tomuto ZOV v istom zmysle priznajú postavenie jediného vyjednávača okrem iného vo vzťahu k subjektom pôsobiacim v odvetviach, ktoré nadväzujú na ich odvetvie. Táto jednotná cena, ktorá sa určuje podľa období predaja a kvality príslušného výrobku, je logicky premenlivá.

116. V prípade, keď spoločný predaj dotknutých výrobkov v rámci OV alebo ZOV vedie k určeniu takej jednotnej ceny, teda určenie *minimálnej ceny*, ktorá by sa nemohla vôbec meniť, v rámci jedného z týchto subjektov logicky už nemá zmysel.

117. Postupy spočívajúce v určovaní minimálnych cien totiž prichádzajú do úvahy len za okolností, keď výrobcovia príslušného výrobku ešte majú určitú právomoc v oblasti dojednávania predajnej ceny tohto výrobku.

118. Ako najmä poznamenal Úrad pre hospodársku súťaž, úloha týkajúca sa „stabilizácie výrobných cien“ („stabilising producer prices“) zverená OV/ZOV sa má chápať v rámci cieľa týkajúceho sa stabilizácie trhov, ktorý sleduje SOT, a vzhľadom na prostriedky, ktoré sú výslovne uvedené v európskych právnych predpisoch (opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu a/alebo plány výroby), a nemôže viesť k vyňatiu určovania minimálnych cien, aké je podľa všetkého predmetom sporu vo veci samej, teda určovania cien záväzných pre všetky OV/ZOV, ktoré sa vzťahujú na všetky predmetné výrobky v rámci takmer celej vnútroštátnej výroby, z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

119. Čo sa týka externej situácie, hoci OV/ZOV sú podľa príslušných postupne prijatých ustanovení [49] poverené dôležitými úlohami, ktoré sa týkajú najmä koncentrácie ponuky a stabilizácie výrobných cien, význam týchto úloh nemožno vykladať tak, že dovoľuje zosúladené činnosti spočívajúce v určovaní cien, ktoré sú všeobecne záväzné pre všetkých ich členov a platia pre všetky predávané výrobky.

120. Vylúčenie z pôsobnosti článku 101 ZFEÚ v konečnom dôsledku nemožno rozšíriť na zosúladené postupy, ktoré sa uskutočňujú medzi rôznymi OV alebo ZOV, či dokonca v rámci neuznaných subjektov alebo zoskupení.

49 Pozri článok 11 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 2200/96 a článok 122 nariadenia č. 1234/2007, zmeneného a doplneného nariadením č. 361/2008.

Preskúmanie opatrení, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej

– O postupoch spočívajúcich v spoločnom určovaní cien

121. Vzhľadom na vyššie uvedené by sa na postupy spočívajúce v určovaní cien *medzi* OV, medzi ZOV alebo medzi OV a ZOV a inými subjektmi, teda v externej situácii, malo v každom prípade vzťahovať právo hospodárskej súťaže, pričom treba spresniť, že podľa ustálenej judikatúry sa postupy spočívajúce v určovaní cien už vzhľadom na svoj cieľ považujú za škodlivé pre riadne fungovanie hospodárskej súťaže. [50]

122. Tento záver platí aj v prípade, keď určitý subjekt síce bol označený ako OV alebo ZOV, ale jeho členovia ho skutočne nepoverili predajom svojich výrobkov. Tak je to zrejme v prípade takzvaných „správcovských“ ZOV [51] spomenutých v spore vo veci samej.

123. Pokiaľ ide o internú situáciu, v nadväznosti na vyššie uvedené nemá určovanie minimálnych cien v *rámci* OV alebo ZOV, ktoré boli skutočne poverené predajom, nijaké opodstatnenie, a to z dôvodu existencie systému jednotnej ceny výrobkov ich členov.

124. Vo všeobecnosti je podľa môjho názoru užitočné pripomenúť, že ak vychádzame zo štruktúry systému zavedeného najmä v rámci jednotnej SOT, stabilizácia/regulácia cien sa musí nevyhnutne uskutočňovať prostredníctvom opatrení, ktoré sú výslovne stanovené v právnych predpisoch týkajúcich sa SOT a ktorých cieľom je regulovať množstvá výrobkov uvedené na relevantný trh, teda prostredníctvom opatrení na stiahnutie výrobkov z trhu a plánov výroby, ktoré možno zaviesť v rámci OV a ZOV.

125. Táto úloha týkajúca sa stabilizácie/regulácie cien môže spočívať napríklad v tom, že dotknutá OV, resp. dotknuté ZOV bude poskytovať údaje, ktoré vyjadrujú vývoj trhu, ale v nijakom prípade nemôže mať podobu stupnice odporúčaných cien. Táto úloha môže tiež viesť k tomu, že dotknuté OV/ZOV vydajú určité odporúčania na účely postupu týkajúceho sa objemov výrobkov, ktoré budú uvedené na trh.

126. V tejto súvislosti zastávam názor, že na odôvodnenie postupu týkajúceho sa minimálnych cien zavedeného medzi OV/ZOV sa nemožno odvolávať na existenciu takzvaných cien, „pri ktorých sa výrobky sťahujú z trhu“, ktoré boli teoreticky možné pred zavedením jednotnej SOT prostredníctvom nariadenia č. 1234/2007. Cena, pri ktorej sa výrobok sťahuje z trhu, je totiž vymedzená ako cena, pod úrovňou ktorej združení výrobcovia neposkytnú na predaj *určité množstvo* výrobkov (a nie všetky výrobky), ktoré dodali ich členovia, ktorí dostanú ako protihodnotu odškodné. Na zvyšok výroby členov OV/ZOV sa naďalej uplatňujú trhové mechanizmy, a teda sa nemôže predávať za vopred určenú minimálnu cenu týmito členmi.

127. Dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup týkajúci sa ceny, ktorých cieľom je najmä určenie minimálnej ceny, preto v nijakom prípade nemôžu byť automaticky vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

128. V konečnom dôsledku sa domnievam, že politika určovania minimálnej ceny medzi výrobcami nemôže byť vyňatá z pôsobnosti článku 101 ZFEÚ bez ohľadu na to, či sa uskutočňuje v rámci tej istej OV alebo v rámci toho istého ZOV, ktoré sú poverené predajom výrobkov ich členov, alebo medzi rôznymi OV alebo ZOV.

50 Pozri rozsudok z 11. septembra 2014, CB/Komisia (C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 51).

51 V reakcii na písomnú otázku Súdneho dvora Komisia uviedla, že tieto správcovské ZOV, ktoré sú uznané podľa francúzskeho práva, ale nie sú upravené právnymi predpismi týkajúcimi sa SOT, nie sú poverené predajom výrobkov. Zohrávajú úlohu celoštátneho koordinátora pre jednotlivé výrobky a skupiny výrobkov s cieľom lepšie prispôsobiť ponuku dopytu a optimalizovať opatrenia na predchádzanie krízam a ich riadenie.

– O zosúladených postupoch týkajúcich sa množstiev uvedených na trh

129. Treba uznať, že zosúladený postup týkajúci sa množstiev výrobkov uvedených na trh môže prispieť, a to najmä v kontexte, ktorý sa vyznačuje rozdrobením poľnohospodárskej výroby – čo môže viesť k vzniku nerovnováhy vzhľadom na dopyt po dotknutých výrobkoch, ktorý je spravidla veľmi koncentrovaný –, k plánovaniu výroby a k prispôsobeniu výroby dopytu. Z dlhodobého hľadiska môže prispieť nielen k zabezpečeniu stabilizácie relevantných trhov – reguláciou povahy a objemu výrobkov ponúkaných na trhu –, ale aj k regulácii cien na účely zabezpečenia primeranej životnej úrovne poľnohospodárov.

130. Príslušné právne predpisy v tejto súvislosti stanovujú, že OV/ZOV môžu prijímať pravidlá na prispôsobenie objemu ponuky daného výrobku požiadavkám trhu, teda plánovať množstvo výrobkov ponúkané v danom okamihu s cieľom udržať predajnú cenu na určitej úrovni.

131. Až do zavedenia jednotnej SOT prostredníctvom nariadenia č. 1234/2007 právne predpisy uplatniteľné v tejto oblasti stanovovali tiež možnosť prijať opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu, ktoré umožňovali zaviesť dočasné akčné plány pomocou úpravy objemov výrobkov uvedených na trh. OV a ZOV sa teda mohli rozhodnúť, že počas určitých období neposkytnú na predaj určité množstvo výrobkov dodaných ich členmi.

132. Ako som už uviedol vyššie, nariadením č. 1234/2007 však bola obmedzená možnosť využiť tieto opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu, lebo v súčasnosti sa považujú už len za prostriedok na predchádzanie krízam a ich riadenie, ktorý už v zásade nemožno rozšíriť na všetkých výrobcov, ako to bolo predtým.

133. V nadväznosti na vyššie uvedené úvahy týkajúce sa postupov regulácie cien sa však domnievam, že – bez ohľadu na možnosť zaviesť opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu v rámci predtým schválených dočasných akčných plánov (najmä na základe článku 23 nariadenia č. 2200/96) [52] – je potrebné posudzovať zosúladené postupy týkajúce sa množstiev uvedených na trh odlišne podľa toho, o akú situáciu ide.

134. V internej situácii môžu byť také opatrenia, aké boli prijaté v rámci plánov výroby stanovených v európskych právnych predpisoch, v prípade, ak skutočne smerujú k regulácii výroby na účely stabilizácie cien predmetných výrobkov, vyňaté z pôsobnosti tohto ustanovenia.

135. Naproti tomu, v externej situácii také postupy nemôžu byť vylúčené z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Treba zdôrazniť, že od zavedenia jednotnej SOT prostredníctvom nariadenia č. 1234/2007 už nie je možné rozšíriť opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu prijaté v rámci OV a ZOV na výrobcov, ktorí už nie sú členmi týchto subjektov.

136. V prejednávanom prípade sa zdá, že predmetné postupy spočívali v zosúladených postupoch, ktoré mali za následok obmedzenie a všeobecnú kontrolu množstiev uvedených na trh na úrovni celého trhu s čakankou. Dohoda s takou celoštátnou pôsobnosťou uzatvorená medzi viacerými OV a ZOV, ktorá v konečnom dôsledku vedie k dlhodobému obmedzeniu výroby, nie je vyňatá z pôsobnosti pravidiel hospodárskej súťaže.

52 Zdá sa, že v spore vo veci samej to bolo tak. Zo spisu týkajúceho sa sporu vo veci samej vyplýva, že od roku 1998 do roku 2007 ZOV uplatňovali opatrenia na stiahnutie výrobkov z trhu, podľa ktorých boli OV a ZOV oprávnené neposkytnúť na predaj výrobky dodané ich členmi v určitom objeme a počas určitého obdobia.

– O postupoch spočívajúcich vo výmene strategických informácií

137. V súlade s vyššie uvedeným prístupom je potrebné odlíšiť postupy uskutočňované v rámci OV alebo ZOV od postupov, ktorých cieľom je v skutočnosti zaviesť celkovú a celoštátnu cenovú politiku medzi všetkými výrobcami, a to bez ohľadu na to, či sú členmi niektorej z týchto organizácií alebo niektorého z týchto združení.

138. V internej situácii treba uznať, že úlohy zverené OV a ZOV v rámci SOT si nevyhnutne vyžadujú výmenu strategických informácií v rámci ZOV. Uskutočňovanie úloh týkajúcich sa stabilizácie cien a/alebo plánovania výroby a prispôsobenia dopytu, ktoré sú im zverené, by totiž mohlo byť do veľkej miery ohrozené, pokiaľ by nedochádzalo k poskytovaniu údajov o povahe a objemoch výroby výrobkov, ale aj o predávaných alebo uskladnených objemoch.

139. Táto potreba bola uznaná vykonávacím nariadením (EÚ) č. 543/2011 [53], ktoré v článku 23 stanovuje, že „členské štáty zabezpečia, aby organizácie výrobcov mali k dispozícii pracovníkov, infraštruktúru a vybavenie potrebné na [to, aby] zabezpečovali svoje základné fungovanie“, najmä pokiaľ ide o „vedomosti o výrobe svojich členov“ a „zber, triedenie, skladovanie a balenie výroby svojich členov“.

140. V takej internej situácii teda súd musí overiť, či je predmetná výmena informácií nerozlučne spojená s uskutočňovaním úloh OV a ZOV, a teda sa na ňu nemôžu uplatniť pravidlá v oblasti hospodárskej súťaže, najmä článok 101 ods. 1 ZFEÚ.

141. Naproti tomu, v externej situácii sa na postupy týkajúce sa výmeny informácií musí uplatniť článok 101 ods. 1 ZFEÚ.

142. Ak sa vrátime k sporu vo veci samej, zdá sa, že vytýkaná výmena informácií spočívala v oznamovaní cien medzi OV, ZOV a ďalšími konkurenčnými subjektmi. Podľa môjho názoru je vylúčené konštatovať, že toto oznamovanie môže súvisieť s úlohami zverenými OV/ZOV v rámci SOT.

143. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že podľa ustálenej judikatúry možno konštatovať, že výmena informácií má protisúťažný cieľ, ak môže odstrániť neistotu v súvislosti s predpokladaným správaním dotknutých podnikov. [54]

144. Výmenu informácií však možno za určitých okolností považovať za zlučiteľnú s pravidlami hospodárskej súťaže: ak je trh málo koncentrovaný, ak ide o verejne dostupné a súhrnné informácie a ak tieto informácie nemožno prirovnať k cenovým sadzobníkom a/alebo ak neumožňujú dodatočne zistiť všetky náklady prevádzkovateľov.

145. Poľnohospodárske trhy majú určité špecifiká, a to najmä vzhľadom na zavedenie SOT, ktoré môžu odôvodniť výmenu informácií za menej prísnych podmienok než na trhu, ktorý nie je tak podrobne upravený.

146. V prejednávanom prípade však podľa všetkého nebolo preukázané, že táto sporná výmena informácií, ktorej cieľom s najväčšou pravdepodobnosťou v skutočnosti bolo dohodnúť sa na cenách predmetných výrobkov, bola nevyhnutná vzhľadom na špecifický charakter predmetného trhu.

53 Nariadenie Komisie zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny (Ú. v. EÚ L 157, 2011, s. 1).

54 Pozri najmä rozsudok z 28. mája 1998, Deere/Komisia (C-7/95 P, EU:C:1998:256, bod 88).

147. Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/96, článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007 a článok 122 prvý odsek nariadenia č. 1234/2007, ktoré medzi cieľmi určenými pre OV a združenia týchto organizácií stanovujú cieľ týkajúci sa stabilizácie výrobných cien a cieľ týkajúci sa prispôsobenia výroby dopytu, sa majú vykladať v tom zmysle, že postupy spočívajúce v spoločnom určovaní minimálnej ceny medzi OV a/alebo ZOV v nijakom prípade nemôžu byť vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Pokiaľ ide o postupy spočívajúce vo výmene strategických informácií týkajúcich sa minimálnych cien uskutočnené organizáciami výrobcov alebo združeniami týchto organizácií a medzi nimi, tieto postupy tiež nie sú vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ len preto, lebo môžu prispievať k dosahovaniu všeobecných cieľov určených pre OV a združenia týchto organizácií. Predpokladom takého vyňatia je, aby vnútroštátny súd najmä overil, či je predmetný postup po prvé nevyhnutný alebo dovolený na plnenie úlohy konkrétne zverenej OV, ZOV alebo profesijnej organizácii, ktoré boli skutočne poverené predajom dotknutých výrobkov, a po druhé bol uskutočnený v rámci právnych predpisov týkajúcich sa príslušnej SOT a v súlade s nimi.

148. Také postupy, o aké ide v spore vo veci samej, uskutočnené medzi rôznymi OV, ZOV a neuznanými subjektmi, ktorých cieľom je určovanie minimálnych cien, zosúladenie týkajúce sa cien a výmena strategických informácií, nepatria k postupom, ktoré môžu byť automaticky vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

Návrh

149. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky, ktoré položil Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko), takto:

1. Dohody, rozhodnutia alebo postupy organizácií výrobcov, združení organizácií výrobcov a profesijných organizácií, na ktoré sa nevzťahuje žiadna zo všeobecných výnimiek postupne stanovených v článku 2 nariadenia Rady č. 26 zo 4. apríla 1962 uplatňujúceho určité pravidlá hospodárskej súťaže vo výrobe a obchode s poľnohospodárskymi produktmi a nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 z 24. júla 2006, ktorým sa uplatňujú určité pravidlá hospodárskej súťaže na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi a v článku 176 nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov), môžu byť aj napriek tomu vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ v prípade, ak sa preukáže, že toto správanie je po prvé nevyhnutné alebo dovolené na plnenie úlohy zverenej organizácii výrobcov, združeniu organizácií výrobcov alebo profesijnej organizácii, ktoré boli skutočne poverené predajom dotknutých výrobkov, a po druhé sa uskutočňuje v rámci právnych predpisov týkajúcich sa príslušnej spoločnej organizácie trhov a v súlade s nimi.

2. Článok 11 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou, článok 3 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1182/2007 z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96 a článok 122 prvý odsek nariadenia č. 1234/2007, ktoré medzi cieľmi určenými pre organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov a ich združenia stanovujú cieľ týkajúci sa stabilizácie výrobných cien a cieľ týkajúci sa prispôsobenia výroby dopytu, sa majú vykladať v tom zmysle, že postupy spočívajúce v spoločnom určovaní minimálnej ceny v nijakom prípade nemôžu byť vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Pokiaľ ide o postupy spočívajúce vo výmene strategických informácií týkajúcich sa minimálnych cien uskutočnené organizáciami výrobcov alebo združeniami týchto organizácií, tieto postupy tiež nie sú vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ len preto, lebo môžu prispievať k dosahovaniu všeobecných

cieľov určených pre organizácie výrobcov a združenia týchto organizácií. Predpokladom takého vyňatia je, aby vnútroštátny súd najmä overil, či je predmetný postup po prvé nevyhnutný alebo dovolený na plnenie úlohy konkrétne zverenej organizácii výrobcov alebo združeniu organizácií výrobcov, ktoré boli skutočne poverené predajom dotknutých výrobkov, a po druhé bol uskutočnený v rámci právnych predpisov týkajúcich sa príslušnej spoločnej organizácie trhov a v súlade s nimi.

Také postupy, o aké ide v spore vo veci samej, uskutočnené medzi rôznymi organizáciami výrobcov, združeniami organizácií výrobcova neuznanými subjektmi, ktorých cieľom je určovanie minimálnych cien, zosúladenie týkajúce sa cien a výmena strategických informácií, nepatria k postupom, ktoré môžu byť automaticky vyňaté z pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ.